

gruppe, der laante Rusland de nødvendige Penge til Rustningerne imod Tyskland!

Overfor dette Tryk maatte Japan slippe sit Krav. Til Gengæld fik det Formosa, men denne Afgørelse fremkaldte hurtigt en ny Konflikt. Korea har nemlig værdifulde Jern- og Kullejer, og baade russiske og japanske Kapitalister vilde hava fat i dem. Resultatet blev en forstærket Spænding mellem Rusland og Japan, og tilsidst udbrod den russisk-japanske Krig.

Medens dette foregik, var der i de Forenede Stater sket en økonomisk Bevægelse af vidtrækkende Betydning, idet Staternes økonomiske Tyngdepunkt var paa Vandring fra Øst til Vest, fra Atlanterhavskysten til Stillehavskysten, hvor den profit-hungrede amerikanske Kapitalismes Repræsentanter havde Adgang til det folkerige Asien — Verdensdelen med de enorme Muligheder for de Forenede Staters industrielle Eksport og for udbytterige Kapitalanbringelser.

Forberedelserne til dette amerikanske Fremstød imod Asien har strakt sig over mange Aar. Fortræffelige Banelinjer forbinde nu den amerikanske Atlanterhavskyst med Stillehavskysten, *Panamakanalen* er blevet gravet; langs alle Stillehavets Kystomraader har den amerikanske Kapital søgt at sætte sig fast, forresten ikke mindst paa engelske Finansinteressers Bekostning, og endelig har de Forenede Stater sikret Fremstødet mod Asien ved Undertrykkelse eller Kob af Øer og Stater, der er beliggende langs Sovejen fra de Forenede Staters Atlanterhavskyst til Asien — bl. a. Panama, Cuba, Haiti, San Domingo, Nicaragua, Venezuela Havaii og Philipinerne.

Nogle af disse Erhvervelser anvendes nu som Støttepunkter for den amerikanske Flaade; der er for Eksempel Pearl Harbour paa Havaii, der er Dutch Harbour paa Aleuterne og der er Tutuila. *Og hertil kommer saa, som et af de sidste Led i de Forenede Staters Forberedelser, den Handel, der afsluttedes med Danmark i 1916 om de vestindiske Øer.*

De Forenede Stater vil have Herredømmet over Stillehavet. Og den amerikanske Kapitalismes Interesser tillader ikke Gennemførelse af den japanske Imperialismes Kongstanke: et Østasien under japansk Kontrol. England gør det heller ikke. Men den russiske Imperialisme har Gang paa Gang truet Englands Interesser i Indien, i Kina og i Persien. England forholdt sig neutral under den russisk-japanske Krig, og dets Holdning tvang samtidig Frankrig til Neutralitet. De Forenede Stater fulgte Eksemplet.

Men da Rusland var slaaet og Japan beredte sig paa et stort Bytte, rejste den amerikanske Imperialisme sig til Kamp mod Japan. Den kom i Fredsmægler Skikkelse og fik sammenkaldt Konferencen i Portsmouth, hvor de Forenede Stater fandt hinanden i fælles Modstand mod Japans Ønsker. Alligevel lykkedes Japan at opnaa Korea, Liautung og Ruslands Rettigheder i det sydlige Manchuri, d. v. s., at Landet blev japansk Interessedomraade.

Imod Nord var dette mægtige Landomraade næsten ubeboet, imod Syd var det kun tyndt befolket. Landet er egnet til Dyrkning af Ris, Majs, Hvede og Bomuld, det har betydelige Lejer med Kul, Olje og Jern. For saa vidt er Sydmanshuriet

altsaa udmærket for japanske Udvandrere, og den japanske Regering lod da ogsaa i 1916 udarbejde et stort Koloniseringsprogram, men der er den Hage ved det, at det ikke er blevet gennemført.

Formentlig boede der 5 Millioner Mennesker i Sydmanshuriet, da Japan overtog Ruslands Rettigheder i Landet. Nu er der en Befolkning paa 30 Millioner Mennesker og deraf er kun ca. 200,000 Japanere. Langt den overvejende Part af Befolkningen er Kinesere, i udstrakt Grad indvandrede, efter at Revolutionen har fjernet de Skranker, der hidtil hindrede Tilflytning til Manshuriet, og denne kolossale Folkevandring fra Kina imod Nord — alene i Tidsrummet 1923—29 ankom 4½ Million Kinesere til Manshuriet — har fuldstændig tilintetgjort Planerne om at forvandle Manshuriet til en Landsdel, der befolkningsmæssigt er japansk.

Tilbage er der Spørgsmaalet om Japans finansielle og industrielle Interesser i Manshuriet. Fra den Dag, engelsk og amerikansk, fransk, tysk og japansk Kapitalisme trængte ind i Kina, fremkaldte Kaos i Rigets Erhvervsliv og tilfrev sig det økonomiske Herredømme, delvis maskeret som Moralens og Kulturens Vogter, som finansiell Velgører og som Organisator, der har handlet efter den ældgamle Parole: *del og hersk*. Selve det kinesiske Samfund Struktur og Befolkningens Indstilling byder en Centralisering mange Vanskeligheder, og Fremmedherredømmets Repræsentanter har efter Evne Gang paa Gang forstærket dem, først og fremmest ved at spekulere i Splittelsestendenserne. Rene Røverkapitajner, som ønskede at opkaste sig til Herskere over kinesiske Landsdele, er fra japansk, engelsk og amerikansk Side blevet forsynet med Ammunition og paa anden Maade ydet Støtte, saaledes at de kunde føre deres blodige Borgerkrige.

Men i Aarenes Lob er der ogsaa skabt en kinesisk Overklasse, som ikke alene er pengestærk, men som ogsaa er nationalistisk indstillet, idet dens økonomiske Interesser og dens Selvfølelse ganske naturligt ikke er forenelige med Fremmedherredømmets Interesser og Metoder. Under denne Overklasses Førselskab er der derfor de senere Aar ført en haardnakket økonomisk Kamp mod Fremmedherredømmet og i Særdeleshed mod de japanske Interesser i Manshuriet.

Medens Planen om en storstilet japansk Indvandring til Manshuriet ikke har kunnet gennemføres, er det nemlig lykkedes Japans Overklasse at organisere en meget betydelig Industri. Hertil kommer Japans vigtigste Aktiv i Manshuriet, nemlig: *Sydbanen*. Og netop mod dette Punkt, hvor Japan er mest saarbar, fordi Herredømmet over denne Bane er ensbetydende med Herredømmet over Manshuriet, er det, at den kinesiske Nationalisme har rettet sit Hovedangreb. Kineserne vil, kort og godt, efter at de befolkningsmæssigt har faaet et overvældende Herredømme i Manshuriet, nu ogsaa berøve Japan dets Jernbanemonopol.

I Følge en Traktat af 22. December 1905 har Kina forpligtet sig til hverken at bygge en Hovedbane eller Sidebane saa nær ved den sydmanshuriske Bane, at de kan genere den. Alligevel byggede den kinesiske Regering indtil 1925 en Række

D. F. D. S.

Opmærksomheden henledes paa, at S/S. „Sleipner“ afgaar direkte til København, forventelig Fredag den 26. ds. Eventuelt Leithgods medtages om ønskes via København for Oplosning i Leith paa Opturen, der finder Sted planmæssigt fra København den 8. Marts d. A.

Expeditionen i Thorshavn.

Sidebaner til den sydmanshuriske Bane, men i Forstaaelse med Japan og for rentefri og afdragsfri japanske Laan. Japan kunde nemlig ikke faa Koncession paa nye Baner, de maatte formelt være kinesiske. Til Gengæld for denne Indrømmelse opnaaede Japanerne Forbindelse med nye Koloniseringsomraader samt den Fordel, at den manshuriske Banes Havn blev den japanske Dairen.

Efter 1925 fortsattes Banebyggeriet i et meget hurtigt Tempo, men det havde nu en anden Karakter; det var ikke længere formelt kinesiske men reelt japanske Hjelpebaner til den sydmanshuriske Bane; nu var det baade formelt og reelt kinesiske Baner, dels med det Formaal at berøve Japan dets Transportmonopol i Sydmanshuriet og Centralmanshuriet, dels med det Formaal at bringe Manshuriet i intim trafik Forbindelse med Kina. Det nye kinesiske Banenet omringer den sydmanshuriske Bane, krydser den og afskærer den fra Adgang til nye Koloniseringsomraader. Og det er naturligvis et haardt Slag for den japanske Imperialisme. Endnu mere rasende er Japanerne over den Omstændighed, at det nye kinesiske Banenet i stor Udstrækning er bygget for Overskudet fra de for rentefri og afdragsfri japanske Laan for 1925 konstruerede kinesiske Fødebaner til den sydmanshuriske Bane.

Endvidere er det saaledes, at det nye kinesiske Jernbanesystems Havn er Huluo, hvorved baade den russiske Havn Vladivostok og den japanske Dairen faar en meget alvorlig Konkurrent. Kinesernes Plan er altsaa den at standse den japanske Imperialisme med økonomiske Vaaben. Japanerne søger nu en Afgørelse med militære Vaaben, men har ikke villet begrænse Kampen til Manshuriet. Det er derfor ikke uden Grund, at Skudene i Shanghai har skræmt hele Verden. For selv om de er rettet mod den kinesiske Befolkning, saa piber de faretruende tæet forbi amerikansk, engelsk og fransk Imperialismes Interesser — og i Tsitsihar og Charbin er Ruslands Interesser gaet temmelig nær.

Rasmus Hansen.



Erklæring.

Lagtinget androg i Samlingen 1931 om et Laan paa indtil 1 Million Kr. med det Formaal at yde Støtte for at faa Fiskerskibene ud. Ca. 1. Decbr. tog Ministeriet den Stilling, at man afslag Andragendet og i Stedet for tilbød at yde Garanti for Udrustningslaan paa 350.000 Kr., der skulde administreres af Amtmanden paa Statskassens Vegne i Lighed med tidligere Aar.

Saa vel Krisendvalget som Lagtinget har derefter forsøgt at faa Beløbet forhojet i hvert Fald til 600—700.000 Kr.; men dette er mislykkedes, og heller ikke de 350.000 Kr. er blevet stillet til Krisendvalgets Disposition, hvorfor man har været nødt til at oversende alle Andragenderne til Amtet. Krisendvalget har herefter intet med Fordelingen af de nævnte Udrustningslaan at gøre; højest vil dettes Erklæring blive indhentet i de enkelte Tilfælde.

Udvalget maa herefter paa egne og paa Tingets Vegne fralægge sig ethvert Ansvar for Fordelingen af de nævnte 350.000 Kr.

Lagtinget har gennem Krisendvalget indkøbt Salt, og dette vil blive fordelt mellem de forskellige Skibe, og saaledes, at det forbliver Lagtingets Ejendom, indtil Kontraktforholdene er ordnede.

Tórshavn, den 15. Febr. 1932.

Krisendvalget.

Úr Føroyum.

Tórshavn.

En Henstilling til Fiskerne.

Overvrageren anmoder Mandskabet om Bord paa de færøske Fiskerskibe om at iagttage følgende Regler ved Fiskens Behandling:

- 1) Blødet bør straks tages af Fisken, saa snart den kommer paa Dækket.
- 2) Fisken bør ikke ligge for længe paa Dækket, særlig i de varme Sommermaaneder bør Rensning af Fangsten finde Sted to Gange om

Dagen, saaledes at Fisken hurtigt kan komme i Solt.

- 3) Fisken bør renses flekkes og lægges omhyggelig samt saltes godt, den bør helst ligge mindst 48 Timer i det første Salt, derefter maa den ved Omlægningen saltes paany med nyt Salt i rigelig Mængde.

Overvrageren.

Árliga

talyturningin í »Havnar talvfelag« byrjaði sunnudagin. Har var borðhald, og talur hildnar av ymsum. Komandi sunnudag verður hon almenn.

Nordahl Jacobsen

keypti »Garp,« men ikki við aukn, eins og »Dimmalætting« sigir.

„Galathea“

hevir verið nakrar dagar til snurraváðsfiskari undir Føroyum, men er tí verri aftur komin við ongari veiðu.

Skiparanæmingar

hava tíkið prógv nú: 52 »Setteskipper«, tveir eru sjúkir, men ætla at taka prógv við í vikuni; 9 »den udvidede Fiskeskipperprøve« og 4 stýrimenn. Eingin fall.

Pastor Rasmussen

er innstillaður sum nr. 1 til kallið í Klakksvík. Har fáa tey ein góðan prest.

Leikirnir

í kapptelvingini (sí vindeygja í Hans Danielsen's kjøtbúð) verða fluttir hvønn mánadag og hósdag.

Hægsta skatt

í Havnini hava harrarnir Poul Hansen og Helge Simons. Skatturin er 8%.

„Silver Spray“

fer til torskafiskari í ár.

Fleiri næmingar

úr Havnini eru í vetur á Føroya Fólkháskúla, sum endar vetrarskeiðið 15. mars.

Hópur unglinga

í Havnini lera fremmand mál í vetur, flest hjá katolska prestinum King, sum sjálvur lærir føroyskt hjá Símun av Skarði.

Rasmus Hansen

skrivur eina góða, upplýsandi grein um japansk forhold í blaðinum í dag.

Greinin

»Den japanske Imperialisme« visir lesarum orsøkina til kríggið, sum nú rasar millum Japan og Kina.

Vígd í hjúnaband

vóru friggjadagin frúgvín Emmy Barentsen, dóttir Karl Barentsen keypmans, og harri Edvard Smith timburmeistari.

Føroyingar

eru nú í Danmark eftir trimum nýggjum skipum: 1 til Klakksvík, 1 til Vestmanna og 1 til Sandavágs.

Fyrsta

spesiella træ-dreyarið er nú komið í Føroyum. Meistarar eru Peter Jacobsen (abbasonur Kalbaks Petur, hin tiltikni góði træardyrkari).